

Nr. 5 2012, 62. årgang

HUSBJØRNEN

Kom deg ut!

Utveksling er for mange en viktig del av studieløpet, men langt ifra alle tar hele steget og kommer seg ut av landet. Husbjørnen håper årets siste utgave kan inspirere en og annen tvilende MN-student.

SIDE 4: Kom deg ut!

SIDE 5: En internasjonal opplevelse

SIDE 6: Student uten land

Sjakkboksing

Utøverne av denne nerdete sporten kan trygt påstå at de er blant de tøffeste smartingene i verden.

SIDE 14 og 15

Meningen med livet

«Realfagsbibliotekets guide til livet, universet og alt» er undertittelen til bibliotekets nye 42-samling. Det er kult.

SIDE 12

Kaffemarathon

Hvor finnes egentlig den beste kaffen på Blindern, og hvor mange kopper skal til for å få gåsehud?

SIDE 6

Husbjørnen er en fri fakultetsavis for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo.

Kampen om sushi

Katharina Vestre

Når du flytter til Frankrike kan selv det letteste bli ganske så komplisert.

I redaksjonen:

Redaksjonssjef:

Ingvild Aabye

Økonomiansvarlig:

Torkil Vederhus

Journalister:

Andreas Kittelsen

Elina Melteig

Jørn Kløvfjell Mjeva

Åsta Dale

Robert Erlandsen

Stian Lågstad

Siri Tveitan

Rune Sivertsen

Fotograf:

Tor Jan Derek Berstad

Illustratør:

Linnea Vestre

Designere:

Anne Karin Toreskaas

Katharina Marie Vestre

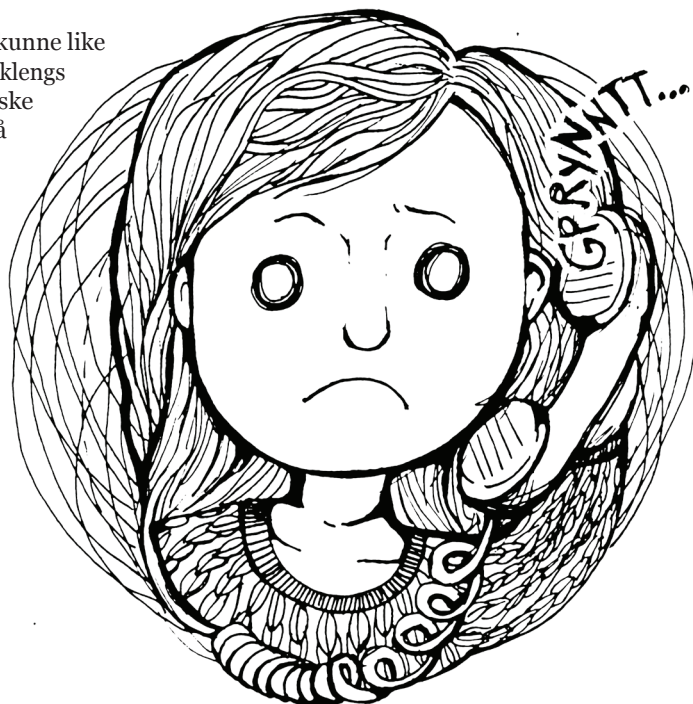
Innlegg bes sendt til bjoernen@rf.uio.no

Det er en sånn sur, vindfull regnværskveld du helst ikke vil bevege deg ut i. Perfekt anledning til å bestille sushi hjem, tenker jeg, og taster fornøyd inn nummeret. Men i det jeg hører et *bonsoir* fra andre enden, innser jeg at jeg overhodet ikke har planlagt hva jeg skal si. Etter fransktid på fransktid med grammatikk og dialoger og stilige høflighetsfraser, står jeg der, mens regnet slår mot vinduet, fullstendig hjelpesløs og på desperat jakt etter ordet å bestille. Min hukommelse er nådeløs, og alt jeg klarer å få fram er en klønete frase i ekte huleboer-stil: «God kveld, eh, mulig å... sushi nå?». Det kommer et knapt oui fra andre enden, og litt lettere til sinns ber jeg om meny tre. Yes! Jeg er i gang. En kortvarig glede, for nå spør hun om telefonnummeret mitt.

Telefonnummeret mitt. Hun kunne like gjerne bedt meg om å ta tre baklengs salto. Jeg kan ikke mitt franske nummer utenat, og prøver å gi henne mitt norske. Det liker hun dårlig. Jeg vinker over romkameraten min som slår opp nummeret mitt på mobilen. Det kommer noen misfornøyde grynt fra andre enden av telefonen. Med

Illustrasjon:
Linnea Julia Vestre

skjelvende røst leser jeg opp de franske sifrene. På tredje forsøk har hun notert nummeret, og utspørringen kan fortsette. Adressen blir notert (suksess!), men på neste spørsmål skjærer det seg brutalt. «Hva er koden til inngangsdøren deres?». Jeg forklarer stotrende at vi ikke har noen kode, bare nøkkel. Nok en klagende lyd fra andre enden. «Vi kan bare komme ned når dere er her!» foreslår jeg optimistisk. Men det er tydeligvis nå, ikke etter min huleboer-åpningsreplik, ikke etter fem minutter med klønete telefonnummeropplesning, men akkurat nå, at denne sushiservitrisen bestemmer seg for å gi meg opp. «Dere bor ikke så langt unna. Det er bedre at du kommer opp til restauranten». *S'il vous plaît. Au revoir.* Slaget er tapt.

“Det kommer noen misfornøyde grynt fra andre enden av telefonen

Leder

5. utgave
2012

Det er ofte snakk om en av to motsetninger når utveksling tas opp: enten diskuteres drømmen om å gjøre noe annerledes, å oppleve noe fantastisk – eller den trasige siden om hvor skremmende det er, hvor mye jobb og stress hele prosessen og oppholdet kan bli.

Men begge deler er nå en del av opplevelsen. Så klart er det opp til universitetet å legge til rette for muligheten til utveksling – men å få puter sydd under armene er ikke dét utdanning, eller livet generelt, handler om. Det er å ta tak i en utfordring for å oppnå noe ønskelig, å hive seg ut i det ukjente og oppleve den dobbelte lykkefølelsen som følger når du takler det. For hva er vel det værste som kan skje? Det værste som kan skje er at du går glipp av en opplevelse du ville husket resten av livet.

Denne siste Husbjørnen, før vintermørket virkelig griper tak i landet vårt, bærer denne drømmen om noe annerledes med seg. Vi håper du i løpet av studietiden din, selv om du koser deg glugg ihjel her på koselige Blindern, vurderer å ta et semester på utveksling – nesten uten bekymringer.

Jobbe i utlandet

Magnus Isaksen
IAESTE Oslo

IAESTE er en organisasjon som driver med jobbutveksling, vi tar oss mye av det praktiske som må på plass når en person skal reise på jobbutveksling. Etter en søknadsprosess nominerer vi en kandidat til den aktuelle jobben og hvis du får den hjelper vi deg med å finne deg til rette i landet du kommer til. Så selv om du reiser ut alene vil du ha ett nettverk i ryggen gjennom oss.

En av grunnene til å dra på jobbutveksling er at du skaffer en uvurderlig erfaring innenfor arbeidslivet og det teller mye når du skal begynne å søke jobb. Samtidig får du kjennskap til andre kulwurer på en helt annen måte enn det å være turist, noe som gir deg økt innsikt og viser evne til å tilpasse deg nye situasjoner. Ikke bare ser det bra ut på en CV, du vil også sitte igjen med en opplevelse for livet. Du får øynene opp for en helt annen måte å tenke på, samtidig som du vil få økt selvtilitt og møte mange nye spennende mennesker. Du lærer mye på utvekslingen både innenfor arbeid og om deg selv, og du vil kunne sitte igjen med mange gode kontakter og mange nye venner. Litt erfaringer fra noen som har vært på utveksling:

-Jeg jobbet ved det tekniske universitetet i Lausanne, en liten by som ligger i den franske delen av Sveits. Jeg bodde i en stor og lys leilighet hvor det bodde 2 andre studenter. Rommet var stort og det var internett, balkong og oppvaskmaskin. Jeg betalte ca 3500 i måneden, alt inkludert. Jeg tjente 9000 i måneden. Så det gikk sånn akkurat rundt. Selv om det jeg gjorde ikke var innenfor mitt fagfelt i det hele tatt var det veldig lærerikt å jobbe blant doktorgradsstudenter og å faktisk gjøre litt forskning selv. Jeg trivdes veldig godt der, og lærte masse som jeg kommer til å få bruk for senere. IAESTE Sveits arrangerer helgeturer rundt om i Sveits omtrent hver helg. Dette var

knallgøy og anbefaler alle å bli med på alle helgene man kan!

-Sommaren 2010 var eg i Canada gjennom IAESTE. Eg jobba frå 7. juni til 8. august som forskningsassistent under professor Beth Parker. Guelph er ein veldig koselig liten by som ein fort blir kjent med. Canadiarar generelt er veldig opne og gjestfrie, noko som gjorde at det var lett å komme i kontakt med folk. Det var tomt på universitetsområdet og i studentboligane om sommaren, som gjorde at det føltes litt tomt på begynnelsen av sommaren, men den følelsen gjekk fort over! Eg sit igjen med mange gode opplevelser og minner, samt gode venner som eg vil halde kontakta med lenge. Eg kan absolutt anbefale andre å søke jobb gjennom IAESTE.

-Lønnen jeg fikk der var helt ok. Etter å ha betalt husleie hadde jeg nok penger til mat, og til å reise rundt og se meg om i helgene. Totalt sett gikk jeg nesten i o, etter å ha handlet med ting hjem til Norge. Målet mitt var uansett å se meg om i Belgia og oppleve noe nytt, ikke tjene masse penger. Jeg følte at 5 uker var litt kort, men helt greit, og var veldig fornøyd med oppholdet mitt. Jeg fikk drukket masse øl, snakket litt fransk, ble kjent med trivelige folk, reist rundt i Belgia, sett Hushovd vinne en etappe i Tour de France og lært littegrann i jobben jeg hadde. Om man vil ut av Norge og se seg litt om anbefaler jeg å ta en sommer som IAESTE-trainee!

For mer info besøk vår nettside: iaeste.no

Ikke bare ser det bra ut på en CV, du vil også sitte igjen med en opplevelse for livet

Kom deg ut!

Stian
Lågstad

Før fristen for å søke utveksling for neste semester hadde Studentparlamentet en kampanje med mål om å få flere til å søke. Denne kalte de ganske passende "kom deg ut!". Jeg har snakket litt med Emilie Wilberg som er internasjonalt ansvarlig i arbeidsutvalget til Studentparlamentet.

Fortell litt om deg selv og hva du driver med?

Jeg heter Emilie, er internasjonalt ansvarlig ved studentparlamentet ved UiO. Jeg er lidenskapelig engasjert i arbeidet med å få flere studenter på utveksling. Alle burde ha en utenlandsk erfaring som er lengre enn to uker. Jeg føler veldig sterkt på dette selv, siden jeg har bodd flere år i utlandet og merker alt jeg har lært av det. Dessuten har jeg en bachelor i statsvitenskap, jeg elsker å lese og er politisk engasjert.

Dere hadde en kampanje tidligere dette semesteret kalt "Kom deg ut!" - hva gikk den ut på?

Kampanjen "kom deg ut" handlet om å få folk til å innse at muligheten for utveksling er der og at de burde sjekke det ut. UiO har over 1000 utvekslingsavtaler bare for bachelorstudenter. Vi hengte oppplakater med bilder av studenter i kjipe hybler og med kjipt mat, og håpte UiO studentene ville få øynene opp for alle tilbudene som finnes og godene ved å dra ut. Godene er

selvfølgelig mer enn mat og eksotiske dyr, så vi oppfordret folk til å dra på utvekslingsmessen som ble holdt på UB, der kunne man bli inspirert og få masse info.

Hvordan gikk kampanjen? Reiste flere på utveksling?

Kampanjen gikk bra synes jeg, vi fikk masse tilbakemeldinger på plakaten og posterene våre. Folk syntes de var veldig artige! Tallene som ble publisert etter at søknadsfristen for utveksling til våren gikk ut 15. september viste at det ikke var noen økning i antall søknader. Selv om det er dumt, betyr ikke det at kampanjen vår var mislykket. Jeg tror vi fikk skapt litt oppmerksomhet rundt et viktig tema, utvekslingsmessen var veldig godt besøkt og kanskje mange er inspirert, selv om de ikke kunne søke om utveksling til våren. UiO skiller seg ikke ut i forhold til norske institusjoner det er verdt å sammenlikne seg med innenfor internasjonalisering, så det er absolutt fortsatt en jobb å gjøre!

Er utveksling for alle?

Jeg mener at utveksling er for alle. Det er klart at det er hindre for folk for å dra på utveksling, og det skal man ikke kimse av. Det kan være vanskelig i forhold til jobb, bolig, familie osv., i tillegg til at mange synes det er stress med hele søknadsprosessen. Men allikevel, så er gevinsten av å dra på utveksling kjempestore og jeg mener det er det for alle. Det er en viktig del av allmenndannelsen og man lærer så masse.

Hvor mange reiser ut og hvor mange reiser hit - på utveksling?

Det er ganske lik inn- og utveksling på UiO. Det er ca 1200 som reiser

ut hvert år og ca like mange som kommer hit.

Til sist; hva vil du si for å overbevise en matnatter som vurderer utveksling et halvår?

Dette siste spørsmålet er vanskelig. Jeg tror de fleste vet det positive med utveksling. Nye venner, mer og annerledes kunnskap, impulser, refleksjoner, og masse nye opplevelser som man ikke kan vite om på forhånd. Og selvfølgelig det å oppleve og lære om et nytt land og en ny kultur. Kanskje det viktigste med internasjonalisering, er tilgangen til nye hoder, teorier, tenkemåter og metoder.

Men allikevel så velger jo et absolutt enormt stort flertall ikke å dra. Det er muligens viktigere å komme over hindrene for å dra på utveksling, fordi det nok er grunnene til at folk ikke vil dra. Jeg kjenner imidlertid ingen som har angret på å ha dratt på utveksling. Du går kanskje glipp av det som skjer i Norge, men du er med på så utrolig mye kult der du er. Det gjør deg mer reflektert som person, gir deg evne til å se ting fra ulike perspektiver og til å se gleder ved mer. Du lærer kanskje språk og uansett så får du en verdifull kompetanse som flere og flere arbeidsgivere setter høyt, nemlig at du har tilpasset deg et nytt miljø, en ny kultur og at du har selvtiliten til å dra.

Jeg vil oppfordre alle som er usikre til å komme innom meg på Villa Eika, så kan vi snakke om det. For jeg er helt overbevist om at utenlandsopphold er veldig verdifullt for absolutt alle!

“Kanskje det viktigste med internasjonalisering, er tilgangen til nye hoder, teorier, tenkemåter og metoder

En internasjonal opplevelse

Siri
Tveitan

24 år gamle Torunn Kjelstad, som tar en master i Materialer, energi og nanoteknologi, tok selv et semester i utlandet. Opptatt som hun er møttes vi i lunsjpausen hennes på Forskningsparken, der jeg gikk rett på sak og begynte å spørre og grave.

Kan du fortelle litt om hvor du var på utveksling og hva du studerte der?

Jeg var på utveksling ett semester i Australia, i en sørlig by som heter Adelaide. Der valgte jeg å ta 10 studiepoeng i Statistikk og astronomi, ettersom jeg blant annet hadde tatt Ex. phil. tidligere og derfor hadde 20 studiepoeng til gode. Det var så greit å bruke det til å få et litt mer avslappende semester. Grunnen til at jeg reiste på utveksling var egentlig først og fremst for å få et avbrekk fra studiene i Norge, slik at jeg kunne bruke tiden til å utvide horisonten med økonomiske og samfunnsvitenskapelige fag. Jeg ble litt satt ut da jeg fikk vite hvor mye obligatorisk oppmøte det var i de faga jeg ville ha, og måtte endre fagvalget mitt. Heldigvis var det null problem, siden jeg bare skulle ha frie studiepoeng. De er

Med nærmere 60 utvekslingsland, flere hundre utvekslingsinstitusjoner, og full økonomisk støtte er det vanskelig å takke nei til å ta et semester eller to i utlandet. Det å ha et utenlandsopphold i løpet av studietiden har blitt mer og mer populært, og hvem bedre til å snakke om utveksling enn en student som har vært midt oppe i det hele?

ikke så strenge på det da. Endte derfor opp med noen realfag jeg ikke hadde tatt tidligere på studiet.

Hvordan var studiene og det sosiale livet der nede i forhold til Norge?

Det var nok det som var vanskeligst å tilpasse seg til. I Norge har man gjerne bare "godkjent" eller "ikke godkjent" på innleveringer man har i løpet av semesteret, med da en avgjørende eksamen helt mot slutten. Slik var det ikke i Adelaide. Der måtte man jobbe

jevnt og trutt gjennom hele semesteret, ettersom man faktisk fikk poengsum på alt av oppgaver man gjorde. Det var uvant, men samtidig en veldig god motivasjon for å holde seg i rute i forhold til eksamen! Denne eksamenen telte da ikke like mye som den pleier heller. Selv er jeg veldig vant til å hvile ganske mye gjennom året og ta et skikkelig skippertak når det først gjelder, noe som jeg tror er ganske typisk i Norge.

En annen ting som var annerledes fra Norge er miljøet jeg kom inn i: Alle var veldig åpne, spesielt de andre utvekslingsstudentene! Hjemme i Norge er man vant til å ikke snakke til fremmede i så veldig mange sammenhenger.

Som utvekslingsstudent hadde man også en egen fadderuke der man ble kjent med andre studenter som ønsket å sosialisere seg, noe som førte til gode vennskap. Det man derimot skal passe seg litt for er å falle for noen under utvekslingsoppholdet. Det er så absolutt noe som svir når man må reise hjem igjen.

Gjorde du noe morsomt på fritiden?

Jeg var med i en organisasjon der vi spilte Ultimate Frisbee, og jeg ble virkelig så hekta at jeg fortsatte å spille det her hjemme. Endte opp med å bli med i OSI Ultimate Frisbee. Ellers backpacka vi fra Sydney til Cairns, og jeg tok i tillegg dykkerlappen på egenhånd. En gjeng av oss dro på busstur til Ayers rock og fikk sove under åpen himmel. Også besøkte vi et kengurubarnehjem. Vi fikk virkelig oppleve hele Australia!

Hva var det beste og det verste med oppholdet?

Det var virkelig ikke noe som var ille! Eneste som var litt stressende var å måtte gjennomføre hele skriftlig eksamen på engelsk. Alt var helt toppers. Jeg bodde sentralt og trygt, prisene var litt lavere enn i Norge, og jeg fikk oppleve en helt spesiell form for frihet. Ville absolutt gjort det igjen!

Foto: Privat

Realfagsbibliotekets guide til livet, universet og alt

Stian
Lågstad

Realfagsbiblioteket på Vilhelm Bjerknes hus når stadig nye høyder. Realistforeningens Donald-samling har vært en braksuksess og nå har biblioteket fått en helt egen 42-samling! Kanskje du har sett denne, som står på andre mesanin (altså 2,5. etasje), allerede?

Det viser seg nemlig at færre og færre nye matnat-studenter vet hva svaret på livet, universet og alt annet er. Realistforeningen har gjort sitt for å fremme det glade budskap (Ta en titt på skiltet ved DJ-boden neste gang du er på fredagspub i RF-kjellern), og nå følger altså biblioteket etter. Hvis du ikke allerede har gjettest deg fram til svaret på det store spørsmålet

om livet, universet og alt er - så er det sannsynlig at du heller ikke har et håndkle over skuldra eller i sekken, og du går en trist dag i møte. Mitt beste råd er å ta turen opp til andre mesanin på VB og se på denne samlingen. Der finner du selvfølgelig bøker av Douglas Adams, og andre festlige titler.

Kanskje du valgte realfag nettopp fordi du ville ha klare svar på hvordan verden fungerer? Filosofi og funderinger var aldri noe for meg; Jeg vil sette strek under et klart og tydelig svar. Og svaret, eller svarene, finnes i 42!

Husbjørnen har tidligere skrevet om 42 (utgave 2 2008, side 21), anbefalt lesning! Scann koden eller gå inn på våre nettsider:

<http://foreninger.uio.no/rf/husbjoernen/>

Tips til hvordan man lever etter haikerens regler

(funnet blant bøkene i 42-samlingen samt av egen erfaring):

- Ha en samling av 42 forskjellige håndklær - noe til enhver anledning.
- Når du bestiller billetter til noe sjekk alltid om sete 42 er ledig. Husk å dokumentere med bilde på Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram (hvis du er hipster) og Google+.
- Sjekk alltid nr. 42 i menyen når du bestiller mat. Hvis det ikke er ananas i nr. 42 så bestiller du nr. 42. Husk å dokumentere.
- Husk å feire uke 42, og Towel Day den 25. mai.

Kjemistudent uten land

Chloé
Steen

Hindo er kjemistudent og 22 år gammel. Hun drømmer om å bli forsker og gi et bidrag for å bygge opp landet sitt. Men det er en hake: hjemlandet er brutalt okkupert.

Hjemlandet til Hindo, Vest-Sahara, har vært okkupert av Marokko i over tretti år. Det er ingen universiteter i Vest-Sahara til tross for at det er store byer der, og arealet tilsvarende nesten halvparten av

Marokko. Studentene fra Vest-Sahara må derfor over grensen for å studere. Der, i Marokko, er de saharawiske studentene en liten minoritet, omgitt av marokkanere uten forståelse for Vest-Saharas historie. De fleste marokkanere er opplært til å tro at området er en del av Marokko – til tross for at det aldri har vært det. Hindo fortalte at hun daglig ble utsatt for diskriminering og ekskludering i Marokko. Hun sier det er sårende, men at hun ignorerer kommentarene.

– Det er blitt en del av hverdagen, sier hun. Hun blir utsatt for diskriminering i kjemitimene også.

– Jeg føler meg hele tiden ensom i klassen. Jeg blir plassert i grupper på labben av læreren, men de andre i gruppen nekter å inkludere meg. De jobber uten meg og forteller meg ikke hva som skjer.

I tillegg til å studere kjemi, er Hindo aktiv i kampen for et fritt Vest-Sahara. Hun er kjent blant sine medstudenter for å arrangere demonstrasjoner og streiker med en gang deres rettigheter blir brutt. En dag på universitetet, etter

det hadde vært store opptøyer hjemme i Vest-Sahara som hadde fått veldig mye oppmerksomhet i media, sa en av professorene til Hindo:

– Du er en morder, dere dreper sønnene våre, dere er utakknemlige og bortskjemte.

Hindo lar ikke kommentarene og diskrimineringen stoppe henne. Hun gjør sitt beste for en dag å kunne bli forsker. På vei ut av studentbyen snakker vi om masteroppgavene vi begge skriver på, i samme fag, men med en så ulik studiehverdag. Hun forteller at hun skal skrive om hvordan ekstrahere fosfat fra vann. Fosfat er den største ressursen i Vest-Sahara, og er en av hovedgrunnene til hvorfor Marokko ikke vil gi slipp på landet.

– Når Vest-Sahara blir selvstendig, kommer vi til å trenge all slags kompetanse for å bygge landet igjen, også forskere innenfor kjemi, sier Hindo til meg når vi tar farvel.

Vil du vite mer?

Scann koden for å se Globalis' sider om Vest-Sahara: <http://www.globalis.no/Konflikter/Vest-Sahara>

FAKTA: Vest-Sahara – FNs kolonifloke

- Behandles av FN som det siste uløste kolonispørsmålet i Afrika.
- Okkupert av Marokko i 1975. Størstedelen av området er fortsatt okkupert.
- Over 100 FN-resolusjoner krever at saharawiene må få sin rett til selvbestemmelse innfridd.
- En krig mellom Marokko og saharawienes frigjøringsbevegelse endte med våpenhvile i 1991. Forutsetningen for våpenhvilen var at en folkeavstemning skulle finne sted i 1992.
- Marokko har sabotert prosessen med folkeavstemningen, og nekter nå for å avholde en avstemning, uavhengig av hvem som deltar i den.

Thales fra Milet

Robert
Erlandsen

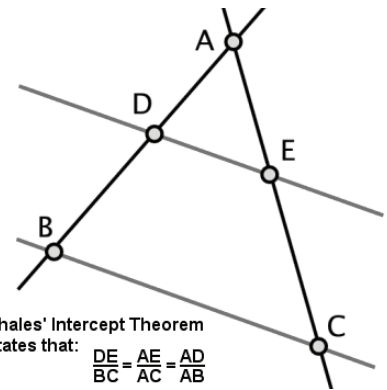
Thales blir regnet som verdens første matematiker. Han ble født i Milet i Hellas ca. 624 f.vt og døde ca. 547 f.vt. Thales var ikke bare matematiker, men også filosof, metafysiker og astronom. Det var nemlig veldig vanlig for tenkerne i antikke Hellas å jobbe med flere områder.

Thales har to teorem'er. Det første, Thales' teorem, sier at i en trekant ABC der AC er diameteren til en sirkel, vil ABC alltid være en rettvinklet trekant uansett hvor på sirkelen du setter B. Det andre teoremet - som også heter Thales' teorem oppdaget han mens han var i Egypt. Der

la Thales merke til at når egypterne trakk to kryssende linjer, ville de måle de vertikale vinklene for å sørge for at de er like. Ut fra dette beviste han at $DE/BC = AE/AC = AD/AB$ som vist på bildet.

Thales' matematiske bevis ble ikke bevist slik vi ville bevist noe innen matematikk i dag. Han brukte praktiske metoder og sjekket forskjellige størrelser og vinkler til han konkluderte at det var korrekt. Matematikeren brukte sine metoder til å måle for eksempel høyden på pyramider og hvor langt et skip er fra land.

Som tidligere nevnt var Thales også en astronom, og han ble veldig berømt etter å ha forutsett en solformørkelse den 28. mai 585 f.vt. Thales sa «Space is the greatest thing, as it contains all things» (bare på gresk).

Thales' Intercept Theorem states that: $\frac{DE}{BC} = \frac{AE}{AC} = \frac{AD}{AB}$

Det var mange unge men som ville studere hos Thales, og de to mest kjente er Pythagoras og Anaximander. Som filosof mente Thales at alt i verden er sammensatt av vann og at vann er verdens «urstoff». Anaximander var ikke enig. Han mente at vann bare kan være vått, men han var enig i at det kun fantes ett urstoff. Anaximander jobbet mest med astronomi og brukte geometri i sin forståelse av universet. Pythagoras er så klart mest kjent for setningen oppkalt etter ham - som vi alle kjenner godt til.

Thales' matematiske bevis ble ikke bevist slik vi ville bevist noe innen matematikk i dag

BOKTIPSET

Ben Goldacre: «Bad Science»

Åsta
Dale

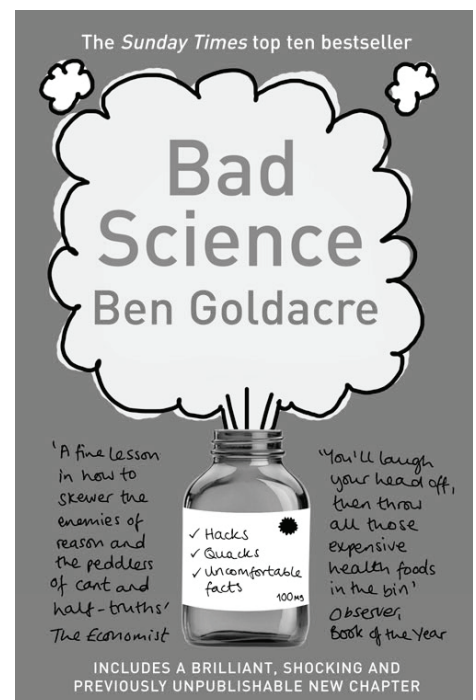
Glørne på debatten generert av NRK-programmet «Folkeopplysningen» er fortsatt varme, noe som bidrar til å aktualisere «Bad Science».

Boka er skrevet av lege og journalist Ben Goldacre basert på hans spalte i «The Guardian» og er i hovedsak systematisk kritikk av legemiddelindustrien generelt med spesielt fokus på den alternative medisindustrien og måten den misbruker pseudovitenskap til å forføre potensielle pasienter. Goldacre kommer med mange vittige eksempler på hvordan folk blir lurt og skriver interessant om de psykologiske mekanismene som ligger til grunn for hvorfor folk ofte lar seg lure. Han har i tillegg viet et helt kapittel til den fascinerende placeboeffekten.

Vinklingen er ikke akkurat et paradigmeskifte, da forfatteren sitter godt på skolemedisinens ytterkant og boka tilfører ikke debatten noe nyanse. Det som er så bra er at den gir deg et godt

redskap til å bedømme forskning omtalt i populære medier, så det er mulig å gjøre et visst anslag over mye kredibilitet du skal gi ulike forsøk. Jeg føler også den har ryddet litt opp i hvordan jeg tenker på medisins generelt og hva som faktisk skiller konvensjonelt fra alternativt.

De 5 første kapitlene av «Bad Science» virker for meg som selve grunnlaget for hele «Folkeopplysningen», og jeg blir svært overrasket dersom det skulle vise seg at produsentene ikke har lest boka. Om programmet har trigget din interesse for temaet, så er denne boka absolutt verdt litt av tiden din. Ikke bare går den enda grundigere til verks med avsløringene av alskens kvakksalvere, men gir også nyttig innsikt i hvordan et godt forsøk bør utføres, på hvilke måter dette pleier å mislykkes og medias feilaktige håndtering av både god og dårlig forskning med de konsekvensene det har for den allmenne forståelsen av vitenskap. I tillegg er «Bad Science» ideell for deg som savner et arsenal med argumenter og eksempler å referere til i diskusjon med folk med irrasjonelle overbevisninger. Kjekt å ha!

Bad Science av Ben Goldacre
Forlag: Harper Collins Publishers
Utgitt: April 2009
ISBN: 978-0-00-728487-0.

Kaffesmaking på Blindern

Åsta
Dale

Siden det er oppdaget stor variasjon i kaffekvaliteten på Campus har vi gjort en test av den klassiske svarte traktekaffen på et lite utvalg av kafeene som forhåpentligvis kan fungere som en slags koordinator for dere kaffedrikkere. Som en bonus får vi forhåpentligvis muligheten til å studere en eventuell effekt av høyt koffeininntak over et relativt lite tidsrom.

Vår jakt etter det sorte gullet starter i RF-kjelleren hvor stemningen er løs og avslappet. Nykverne, økologiske, etiopiske kaffebønner fra Lippe brenneri. En syrlig kaffe med lite fylde og masse smak; hint av nype, blomster og soyasaus uten salt. Egentlig smaker den ganske mye annet enn kaffe og testpanelet mistenker at dette er en kaffeeksperts definisjon på en god traktekaffe, men den blir dessverre litt for lysbrent og merkelig for oss dødelige. Det må nevnes at de alternativt serverer espresso her i kjelleren.

Testen går opp trappa til kantina i Vilhelm Bjerknes hus. Her arbeides det seriøst rundt de fleste av bordene og "kos" er kanskje ikke det første som

For mange er en Blinderndag uten kaffe utenkelig. Noen drikker det for å utnytte den effekten koffeinet har på sentralnervesystemet, mens andre ser fram til den kosen rundt det å nyte lukta, smaken og varmen kaffen avgir. Kaffeelskerne blant oss er sikkert kjent med det antiklimakset det er å få dårlig kaffe i koppen.

faller oss inn her. Kaffen brygges på nykverne bønner fra Friele. Aroma av tobakksrøyk. Den skiller seg faktisk veldig fra den forrige vi drakk og gir inntrykk av å være ekstra fersk. Drikken smaker mye og godt, har passe med fylde, en rundere ettersmak og er egentlig akkurat det man forventer av en god upretensiøs kaffe. Et kaffevalg som lite sannsynlig kan slå feil.

Kryssende den lille Plaza' en utenfor VB over til Niels Henrik Abels hus kan vi allerede på halvveien inn i kantina til matematikerne se at kaffen står og godgjør seg på varmeplata. Forventningene senkes; brent kaffe smaker ikke godt. Inne dominerer duften av boller og nystekte vafler. Når dette kombineres med det faktum at Abels er en meget god kandidat til en eventuell kåring av Blinderns roligste kantine kan man få en følelse av å være på et bestemorkjøkken. Et ideelt sted å gå når du trenger å være alene. Den mysteriøse kantinedama forteller med overraskende entusiasme at de serverer Friele fairtrade, ferdigkvernet og ferdigdosert i posjonspakninger. Den er av samme karakter som den forrige, men betraktelig

flatere. Smaken er tilnærmet fraværende og i tillegg er dens sammensetning mye mindre kompleks. Du finner ikke noen blomster i denne, akkurat. Alt i alt er den helt OK, man tar en slurk, registrerer at det er kaffe og får en syrlig ettersmak i munnen. Denne anonyme syrligheten er matematikk- kaffens største preg. Det er litt synd det ikke er kantinas helhet vi vurderer, for i så fall hadde den blitt utdelt et veldig stort pluss for «stek-din-egen-vaffel»-konseptet.

I motsetning til Abel-kantina gir den fancy kaffebaren i Georg Sverdrups hus umiddelbart ganske høye forventninger. Vi trenger ikke engang spørre om hvilken kaffe de trakter da et skilt oppå baren kan informere om at ukas kaffe er en økologisk «El Guabo» fra Peru. Franskbrent. Forventningene høynes ytterligere. Franskbrente Guabo serveres på fasjonabelt vis i glass, noe som er ganske upraktisk siden det ikke er mulig å bære den helt bort til bordet uten å brenne seg litt. Kaffen har en kraftig og deilig lukt, men smaken skuffer straks. En stor del av den gir assosiasjoner til svidde bildekk og kan ikke helt

Foto: Tor Jan Derek Berstad

forbindes med kaffe. Dette gir panelet forestillinger om at det er noe annet som har gitt opphav til denne gummismaken: Kanskje kaffekanna har smeltet litt, eller noe? Til tross for overraskelsen av en god ettersmak, holder ikke helheten av denne kaffeopplevelsen tritt med forventningene. Men for alt vi vet kan jo neste ukes kaffe være bedre, og barens espressobaserte drikker er etter rykte veldig gode.

Trivelige Deiglig på Fredrikke har svimlende mange fristelser. Ved å stille seg i kø der inne risikerer en å bli temmelig forfjamset. Det blir ikke noe bedre av at betjeningen der som regel er stresset og legger tidspress på kundene, men heldigvis er vi bare ute etter kaffe i dag. Litt synd er det at Deiglig, en av de uavhengige kaféene på Blindern, serverer akkurat samme kaffe som i VB- kantina, men det er i det minste en god kaffe. Etter å ha satt oss ned blir omtrent 2/3 av panelet mer opptatt av å drodle på bordet med små fargekritt enn å smake på kaffe. Observerv effekt av koffeininntaket er på

dette tidspunktet apati og distraksjon. En av oss opplever til og med gåsehud! Det blir slapt presset fram noen beskrivelser av atter en Friele Fairtrade: God, litt syrlig. Friele.

Utrolig nok er ikke momentet av overraskelse tilstede når vi oppdager at det er nykværnet Friele Fairtrade vi skal smake på hos Georg Morgenstierne, også. Panelet føler på den begynnende kvalmen og har liten tro på at det vil være mulig å nyte enda en kopp kaffe av noe som helst slag. Etter å ha tvunget i oss hver vår slurk er det som om dagen plutselig får et lite oppløft. Den ene tredjedelen av testpanelet drister seg til å kære dette til hennes favoritt og forklarer ivrig at av og til når hun drikker kaffe tenker; "Det var akkurat dette som manglet for at livet skulle bli bra!" Vi blir sittende en liten stund å slurpe og kjenne på den sjokoladeaktige smaken og den runde fylde helt til det føles som om tunga og blodet er fullstendig mettet med kaffe.

Foto: Tor Jan Derek Berstad

Au og til når jeg drikker kaffe tenker jeg "Det var akkurat dette som manglet for at livet skulle bli bra"

Katharina

En gildesjefs betraktninger

Gildedagen, den lille forsmaken på Bjørnegildet, er gjennomført og selve festivalen begynner å nærme seg! Gildedagen ble en storslått dag som startet med en real RealFrokost med godt oppmøte og en spennende forelesning av rosabloggeren Sunniva Rose. Deretter fulgte det forelesninger gjennom dagen og det faglige tilbudet ble avsluttet av en debatt om oljeforskning. Gildestyret tok deretter en liten pustepause (som i realiteten var en liten brøkdal av et innpust) før vi satte i gang med kveldens program som endte opp med å bli en kveld full av fantastiske musikkopplevelser og morsomme øyeblikk.

Det eneste jeg har å si om dagen ellers er at jeg skulle ønske det var flere som også fikk dele dagens magiske øyeblikk med meg! Dere som ikke var der gikk glipp av noe stort, og bør stille sterkere i februar.

Nå går ferden videre mot øyeblikket da det hele braker løs: Styret er allerede i full gang med planlegging og generell brainstorming rundt alternative aktiviteter! Tankene er mange: Hvordan høres snørugby ut? Eller legobyggekonkurranse? Eller kanskje skal vi få teknisk til å frakte ekstra snø utenfor abel og lage snøbjørner? Hva med katakombesafari på campus, spaseretur på glødende kull, X-boks på storskjerm, vinsmaking, Ølskole, Irsk aften eller Standup?

I tillegg til det vi selvfølgelig skal gjøre, som er å sette opp et variert og givende faglig program, og å hente inn artister til å spille for Oslos beste publikum <3

bjornegildet.no

Få funkegoder, invitasjon til egne fester og redusert pris på det meste Gilderelatert.

Bli med å arrangere
Bjørnegildet 2013!
bjornegildet.no/blimed/

Geek sports

Robert
Erlandsen

Den første kampen i Sjakkboksing ble arrangert i 2003 av Iepe Ruinh, som gikk under kallenavnet Iepe the Joker. Han grunnla World Chess Boxing Organisation der han fortsatt er president. Det første verdensmesterskapet i sjakkboksing ble hold i Amsterdam i 2003, der det var Iepe the Joker som gikk seirende av banen i siste runde mot Luis «The Lawyer» Veenstra på tid.

En Sjakkboksekamp varer i 11 runder der de spiller annenhver runde med sjakk og boksing. De starter og avslutter med sjakk. Sjakk rundene varer i 4 minutter og bokserundene varer i 3 minutter. Det er ett minutt pause mellom rundene slik at utøverne kan roe seg ned eller gire seg opp. Sjakk rundene blir spilt med lynsjakk-regler, der har de veldig liten betenkningstid. Siden det er 6 runder på 4 minutter har spillerne 12 minutter

Enki Bilal som er født i Jugoslavia og vokst opp i Frankrike skrev tegneserieromanen Froid Équateur i 1992, som blir sett på som den største inspirasjonen til sjakkboksing. I Froid Équateur er det beskrevet en boksekamp som blir etterfulgt av en sjakkkamp. Dette viste seg å være lite ideelt å gjennomføre i praksis, så de endret det til annenhver runde sjakk og boksing.

hver på sjakkuret. Kampen kan bli vunnet med knockout eller etter dommerens bestemmelse i boksedelen - men kan også vinnes ved sjakkmatt eller at tiden går ut i sjakkdelen.

En sjakkbokser kan ikke bare være en god bokser, han må også være en Klasse A sjakkspiller. Det vil si at han må ha mer en 1800 poeng på en offisiell ratingliste. For hver seriøs kamp en sjakkspiller spiller går denne ratingen oppover eller nedover. Den høyeste rangerte utøver i Sjakkboksing er Arik Braun som er rangert 2557. Sammenlignet med vår egen Magnus Carlsen som er rangert nummer en i verden med 2845 poeng, viser det at sjakkboksing definitivt lever opp til World Chess Boxing Organisation sitt slagord: «The smartest toughest person on the planet»

Foto: saschapohflepp på Flickr

Se det på
youtube?
Scann koden!

Japansk hipster

Rune
Sivertsen

Chihayafuru

En type som ikke har vært fullt så populær i vesten, er den såkalte sportsmangaen. Selv med unntaksvis suksess med for eksempel Prince of Tennis, blir de fleste lagt bakerst på hylla. Det er her Chihayafuru gjør noe kult; introduserer en sport som kun eksisterer på konkurransebasis i Japan. Jeg snakker selvsagt om Karuta (Uta-garuta utgaven for hykleren). Dette er et lyrisk kortspill, hvor poenget er å finne et riktig dikt blant 100 når det blir opplest. Klarer hovedkarakteren å spille seg til finalene, hvor Mr. Handsome venter?

Liar Game

Du har en enestående mulighet til å vinne masse penger; alt du må gjøre er å stjele en koffert fra motstanderen. De pengene du får, får han i gjeld. Velkommen

Er du lei av å få Bleach eller Naruto i tips når du spør etter ny manga? Føler du at du vil ha noe mer enn den klassiske shounen? Ikke vær redd, Husbjørnen kan hjelpe deg med å finne gullkornene ingen andre enn en skikkelig mangahipster ville visst om!

til Svindlerspillet! Dersom du er glad i å bli overrasket over statistikken og psykologien i for eksempel stolleken, er denne mangaen noe for deg.

Space Brothers

Etter at Mutta mistet jobben etter å ha utført en Zidane på sjefen, vet han ikke hva han skal gjøre med livet lengre. Med et skuffet sinn drar han hjem igjen til foreldrene, der han oppdager at hans lillebror har oppnådd den drømmen de begge to delte: å bli astronaut. Ved hjelp av skjebnen, begynner Mutta å kjempe i kvalifikasjonene for å bli det samme. For en storebror skal alltid være foran den andre; han vil til Mars!

Veritas

Husbjørnen har bestemt seg for å være rebelsk, og presenterer en manwha

“Ja, du leste riktig,
de tilber kaffe

(koreansk manga) til slutt. Det er fordi Veritas har noe enhver student burde prøve ut; meditasjon til dryppingen fra en kaffekoker. Ja, du leste riktig, de tilber kaffe. Veritas er nettopp den klassiske kampserien som ikke tar seg selv høytidelig, og serverer de gode kampene med humoren svært få i denne sjangeren har (One Piece er et unntak). Og som i alle manwha: episke heltenavn.

Sex på biblioteket

Ingvald
Aabye

Husbjørnen tok en runde på Realfagsbiblioteket i Vilhelm Bjerknes' hus og pratet litt med seks koselige studenter

1. Hva synes du om Realfagsbiblioteket?
2. Vet du at de har en egen «42-samling»?

Madeeha - Medisin

1. Liker det egentlig veldig godt. Det skulle kanskje vært lere grupperom, de er alltid tatt.
2. Ikke hørt om den, men jeg kunne nok lest slike bøker.

Eva - Geofag

1. Det har blitt fint her! Jeg brukte lesesalen her før, men mistet jo den. Det er fint med slike områder der vi kan snakke sammen mens vi jobber. Auditoriene er derimot like triste som alltid.
2. Nei, det visste jeg ikke.

Ina og Simen - Materialer, energi og nanoteknologi

1. Synes det er litt forstyrrende med mye foredrag nede i foajéen. På grupperommene er det litt dårlig luft, men vi synes lesesalen er bra; det er mange plasser der. Biblioteket utrolig koselig!
2. Nei. Har ikke hørt så mye om hva dette med 42 er, men det høres interessant ut.

Sean, Fysikk - astronomi og matematikk

1. Virker ok, men har ikke brukt det så mye da. Stter som regel bare og leser.
2. Handler den om livet?

Stian - Molekylærbiologi

1. Er ikke så mye på selve biblioteket, men det er veldig trivelig. Det er ikke et sted jeg kan konsentrere meg så godt. Men det er koselig å kunne snakke her, og drive med gruppearbeid.
2. Har ikke hørt om det, men jeg tar referansen. Det blir nok lite tid til å lese annet enn fag for meg.

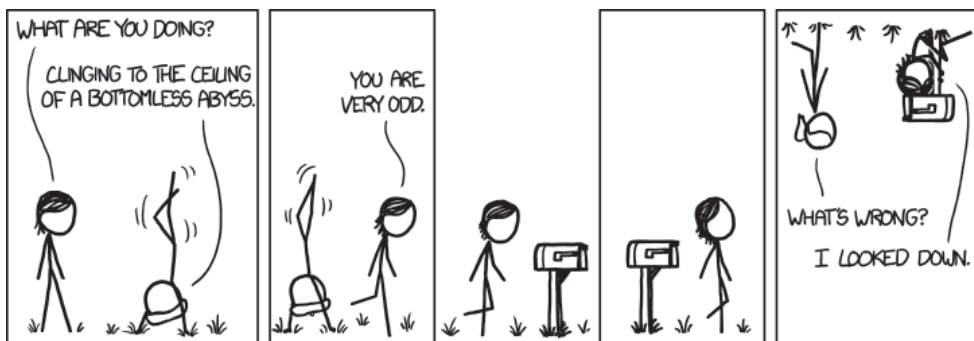
Eskil - Matematikk

1. Skikkelig glad i det! Savnet VB veldig når det ble pusset opp. Det er tøft med kalveskinnstoler. Jeg har ikke tatt noen av bøkene på biblioteket i bruk, men det er mange kule tidsskrifter, da.
2. 42? Har ikke hørt, men det handler vel om alt? Kanskje det er 42 temaer? Har ikke peiling, altså.

3 is a magic number

1. hva er de tre vanligste grunnstoffene i jordskorpen?
2. hva er de tre siste bokstavene i det svenske alfabetet?
3. hva er de tre største byene i Afrika?
4. hvem skreiv låta 3 is a magic number?
5. hvilket grunnstoff har atomnummer 3?
6. mennesker ser hvitt lys som en blanding av 3 primærfarger, hvilke?
7. hva er Three Mile Island kjent for?
8. i hvilken sport oppstod uttrykket "hat-trick"?
9. hva er verdens lengste trilogi?

					3	1		7
8				1			9	
6			7		4			5
		4	2			5		
	5	6				2	7	
		7			1	9		
3			1		5			4
	4			7				9
7		8	6					

Svar: 1. oksygen, silicium, aluminium, 2. A A O, 3. kairo, lagos, kinshasa, 4. rød, grønn, blå, 5. litt, 6. rød, grønn, blå, 7. ulykke på et atomkraftverk, 8. cricket, 9. haikerns guide til galaksen

BJØRNENS BAKSIDE

Vi anbefaler

28.11: **Magic the Gathering Casual constructed: Commander FFA** på Escape 16:30
29.11: **Pub på Escape** 18:00
30.11: **Fredagspub m/quiz** RF-kjellern 18.00
04.12: **Tidsbilde: SAIH-samarbeid** CC: 60 / 40, Lillesalen (Chateau Neuf) 19.00
04.12: **Tirsdagsquiz** i Biblioteket Chateau Neuf 20.00
06.12: **Juleverksted** på Escape 15:00
07.12: **Fredagspub** på RF-kjellern 18.00
07.12: **Pub på Escape** (m/quiz) 18:00
14.12: **Fredagspub** på RF-kjellern 18.00
14.12: **Semesterslutfest** på Escape 18:00

15. - 23. Februar arrangerer Reaistforeningen **BJØRNEGILDET 2013**. En uke fylt av moro (konserter, foredrag, fester m.m.) som avsluttes med det høytidelige Bjørneballet.

Se www.gildet.no eller side 9

Lyst til å bli journalist?

Skriv om mat, tegneserier, politikk, film, musikk, fysikk eller alt midt i mellom. Send oss en mail, og du kan bli med i Husbjørnen!

HUSBJØRNEN

bjoernen@rf.uio.no

Historisk relevans

Jeg har lenge oppfordret studenter til å skrike høyere, klage mer og være sintere. Mitt forsvar for den misfornøyde student har stort sett vært retorisk, bundet til klisjeer om den progressive student som tar opp kampen mot alt gammelt, inngrodd og tåpelig.

Sannheten er at jeg imidlertid trekker betydelig veksel på et bestemt historiesyn når jeg skriver mine festskrift til den engasjerte student; et historiesyn basert på en av de mest fundamentale kontingente sannheter om vår verden, nemlig at alt er i endring. Relevant i denne sammenheng er da at klimaet endrer seg, teknologien utvikles og selve menneskenaturen endres. Disse endringene er igjen grunnlag for en pakke av fremtidige utfordringer og muligheter: Vil kloden kunne forsyne oss med de ressurser vi trenger for vår fortsatte aktivitet? Vil en klimaendring kunne tillate at mennesket beholder sin posisjon på toppen av næringskjeden? Vil vår bruk av teknologien være forenelig med hva vi anser som moralsk og rettskaffent?

Både miljøet vi mennesker lever i, og menneskene selv, endrer seg. Noe som imidlertid forsøker å holde seg stabilt over tid, er institusjonene som forvalter vår ressursbruk og en del av vår samhandling: Språk, lover og rammebudsjetter sikrer den forutsigbarheten som er nødvendig for å opprettholde våre komplekse samfunn. Vi har ikke kapasitet til å bygge samfunnet på nytt hver eneste dag; uten institusjoner som sikrer en viss kontinuitet, henfaller vi til det rene kaos.

Imidlertid utgjør institusjonene en treghet i systemet, hvilket også er deres funksjon; de legger en nødvendig bremsekloss på utviklingen. Åpenbart er det da også en sterk spenning mellom institusjonene på den ene siden, og utviklingen på den andre: Institusjoner står alltid i fare for å gjøre seg selv utdaterte. Særlig i våre dager, da den kulturelle og teknologiske utviklingen går i en rasende fart (om man anser menneskets historie som summen av enkeltpersoners livshistorie, har det vært mer historie etter år 2000 enn før), er risikoen for at våre institusjoner utdateres særlig stor.

Problemet er dermed å finne en mekanisme som presser frem en så smertefri og effektiv erstatning av institusjonene som mulig, uten at den hindrer institusjonene å fungere i

begrensede tidsrom. Min løsning er her å hevde at ethvert samfunn alltid bør ha en betydelig og variert motkulturell bevegelse. Det bør alltid være en gruppe av befolkningen som er villige til å rive ned det gamle og heller bygge noe nytt.

Videre er det visse egenskaper denne gruppen bør inneha: De bør ha færre forpliktelser til og avhengighet av de etablerte institusjonene, samtidig som de bør ha evne til å fremme en god kritikk av det bestående, samt fronte gode alternativer. Utifra disse kriteriene virker det som om studentene står i en særskilt posisjon til å kunne utgjøre en sådan motkulturell bevegelse.

Jeg vil derfor hevde at studenter alltid bør være anti-establishment. Samtidig er det særtrekk ved dagens utvikling, som gjør det særlig viktig at studentene kommer på banen med nye, alternative løsninger: Kaldkrigs- og nittittallsretorikken virker platt; de etablerte økonomiske systemer streiker; teknologisk utvikling ser ikke ut til kunne løse klima- og miljøproblemer; nye kulturelle trender sikrer seg hegemoni i flere land. Om vi da lar institusjonene bremse for mye på samfunnsutviklingen, står vi i fare for å havne i en historisk bakevje.

Dette ønsker jeg å unngå; for meg er det viktig at det jeg gjør virker relevant. Derfor er det også viktig for meg å få den øvrige studentmassen med på ideen om seg selv som motkultur, noe som kan gjøre oss i stand til å ta samfunnet med inn i det 21. århundre.

Jørn Mjelva skriver for Husbjørnen og deler på Bjørnens Bakside sine tanker.

Illustrasjon: Katinka Lund Bergskaug